

Taug: Der er iøvrigt en Mærkelighed til ved dette Forslag, og det er selve Navnet: „Forslag til Lov om et Tillæg til Konfirmationslovgivningen“. Altsaa vi skulle beholde hele Konfirmationslovgivningen og saa faae dette som Tillæg! De Spørgsmaal, jeg tillod mig at gjøre, vare — det fordrifter jeg mig til at mene — saaledes som Forslaget foreligger, fuldstændig be-rettigede. Man maa spørge, om det er Me-ningen, at et Barn i en hvilkenomhelst Alder — der staar under 14 Aar — kan blive konfirmeret? Vi kunne jo tænke os, at der var Sværmere — vide vi ikke Alle godt, hvormange Sværmere der er — der kunne komme og for-lange at faae et spædt Barn konfirmeret (S. Holm: Ja, hvad kan man ikke tænke sig?). Ja, det er dog ikke blot tænkeligt, men ogsaa faktisk. Det ærede Medlem kjender altfor godt sin Kirkehistorie til ikke at vide, at Sligt faktisk eksisterer. Høve vi ikke set herhjemme den Slags, for ikke at tale om, hvad der foregaar i andre Lande? Derfor mener jeg, at det var ganske berettiget at tage Hensyn hertil. Jeg kan imidlertid ikke komme fra, at, naar man vil have en Folkekirke, maa der være en vis Orden, det er en selvfølgelig Sag, og det i enhver af dens Hoveddele og da ogsaa her saaledes, at der blive fastsat en vis Aldersgrænse. Men naturligvis kan der være Und- tagelser. Men det siger jeg, at vil man flytte Aldersgrænsen ned som Regel — jeg taler ikke om Undtagelserne; jeg skal gjerne gaa med til meget vidtrevne Undtagelser, naar blot Præsten er enig med sin Biskop derom — og vi se paa den Tilstand, der er i Folkekirken og alt det Gumbug, som drives der, saa tror jeg, at en af Grundene kan være den, at det ikke er saa let at faae en Tyr op til at bekjende sin Tro i 22 Aars Alderen som i 14 Aars Alderen. Mon det, at man gjerne vil have dem tidligere op, ikke skulde ligge i, at saa er det ikke saa vanskeligt at faae dem. Det var ikke uden Grund, at Konstantin den Stores Biskop sagde: Lad os se at faae Børnene saa tidlig som muligt for at faae dem døbte ellers komme de ikke, og er det ikke Statskirken, der har saat, at Præsterne skulle sættes i Forbindelse med Sordemødrene, saa at Børnene kunne blive døbte som smaa, saa at der ingen Brøl skal være med at faae Børnene døbte i en senere Alder. Og Statskirken vidste godt, hvad den gjorde, det vide alle Statskirker. Konstantin den Store udtalte paa det første, offentlige store Kirkemøde, der har fundet Sted: Staten maa paa alle Maader se at vinde Sjælene for Kirken, men vi vide, sagde han, hvorledes Menneskene ere. Ved Sandhed og ved Ordet vinder man ikke Alle. Det er langt fra alle Mennesker, der tage imod Sandhed og Ordet. Nei, de maa have Noget, de kunne tage og føle paa, vi maa tilbyde

dem Glæde, Lystighed og Fornøjelser og give dem rigelig Føde og Drikninger, saa komme de vakkre Ungersvende og ville være Præster, og saa ville vi ikke komme til at mangle Follt dertil. Staten maa sørge for at holde Præster nok. Det var hans Tale, og det har klinget igjennem hele Statskirken og Folkekirken, det er Noget, der gaar igjennem hele Historien. Man kan le deraf eller tro, at det er sørgeligt, men vist er det, at der er meget af det, som Konstantin den Store sagde, som ingen Statskirke kan komme bort fra, saalænge man vil have den. Man kan have den Dpfattelse, at det er ufristeligt, men jeg siger, at overfor det, Konstantin den Store vilde, var det meget klogt. Ser man ikke, hvilke Vanskeligheder man før Præsten ind i ved at overlade Sagen til hans Skjøn? Ser man ikke, hvilket Tryk han der kan komme under i sit Sogn? Jeg taler ikke om dem, som det virkelig ligger paa Sinde, Skjøn det er Sværmeri; men jeg sætter, og det har jeg Lov til, det kan paavises ved mange Ex-emppler af Historien — hvad have vi ikke i den sidste Mennefsalder oplevet af Mormoner og andre Ting, og hvad er det ikke, som prædiktes her i Kongens Kjøbenhavn og udenfor? — at det er Follt, der ville fortrædige Præsten, det kan ikke af- vises. Man har jo i forrige Aarhundrede havt Gempel paa, at nogle Follt, som vilde fortrædige deres Præst, jo endog fik ham til at give et Svin Sakramentet for at gjøre Nar ad ham. Saa vidt har man drevet det. Men vi maa stille Præsten i saa Henseende frit og lige saa frit, som Sognefolkene staa overfor ham. Han kan ikke ty- rannisere sine Sognefolk efter den Kirkeordning, vi fik i 1848, men de bør heller ikke kunne gjøre det ved ham, og han har jo ikke alene med Kristne at gjøre i Sognet. Der er haade Sedninger og Moabiter og Filistre eller hvad de allesammen hedde iblandt, og de maa ikke tyrannisere ham. Det ere vi nøbde til at tage Hensyn til. Og lad os saa helst ikke lade altfor kristne, det er bedst at se til, hvorledes Forholdene ere og tage Hensyn til dem, naar vi give Love. — Jeg har ikke Noget imod, at der kommer en Lov, og jeg har heller ikke villet tage saa haardt paa den. Men det var den ærede Forslagsstiller, der i sit Foredrag tog saa haardt paa mig, og navnlig da han hørte, at jeg nævnedes Navnet paa en vis Mand, som han ikke kan taale at høre blive nævnet, hvad der for Resten undrer mig; derfor er jeg maalk i en- feltet af mine Uttringer kommen til at gaa videre, end jeg egentlig vilde. Men iøvrigt kan jeg ikke Andet end sige: den allerstørste Forsigtighed, — og det har iøvrigt Folkethinget eller Rigsdagen viist hele Tiden igjennem, og der tabes heller ikke Noget ved, at man holder igjen, idet jeg tror, at det er for tidligt at lade Folkekirken gaa bort; meget af, hvad der er kommet til os ad historisk Ve, løber man ikke saa-